

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 188/2025-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, proti postupu Správneho súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. ZA-31S/80/2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 10. februára 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom správneho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. ZA-31S/80/2020. Sťažovateľka zároveň navrhuje, aby ústavný súd prikázal správnenému súdu konať bez zbytočných prieťahov a aby jej priznal primerané finančné zadosťučinenie vo výške 5 000 eur a náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že napadnutému konaniu predchádzalo konanie pred správnym orgánom – obcou Mútne, ktorá sťažovateľke 7. februára 2020 vyrubila miestny poplatok za komunálny odpad a drobné stavebné odpady. Proti tomuto rozhodnutiu obce podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodlo Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky rozhodnutím sp. zn. 208523/2020 zo 6. mája 2020 tak, že rozhodnutie obce potvrdilo. Sťažovateľka následne 9. júla 2020 podala správnu žalobu na Krajskom súde v Žiline, ktorý o podanej správnej žalobe rozhodol rozsudkom sp. zn. 31S/80/2020 z 30. novembra 2021 tak, že rozhodnutie finančného riaditeľstva zrušil a vec mu vrátil na opätovné prejednanie. Protistrana sťažovateľky (finančné riaditeľstvo)

podala proti tomuto rozsudku kasačnú sťažnosť, o ktorej rozhodol Najvyšší správny súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 4Sfk/66/2022 z 25. septembra 2024, ktorým zrušil prvostupňový rozsudok a vrátil vec prvostupňovému súdu na opätovné prejednanie.

3. Ústavný súd telefonickým dožiadáním na správnom súde zistil, že spisová značka konania, ktoré svojou ústavnou sťažnosťou napádala sťažovateľka (ZA-31S/80/2020), patrí archívnemu spisu. Po zrušení prvostupňového rozsudku najvyšším správnym súdom a po následnom vrátení veci správnomu súdu na jej opätovné prejednanie bola tejto veci priradená nová spisová značka 1Sf/67/2024. Ústavný súd tiež zistil, že správny súd vo veci rozhodol na verejnom vyhlásení rozsudku 13. februára 2025, a to rozsudkom, ktorým žalobu sťažovateľky zamietol.

4. Podaním doručeným ústavnému súdu 10. marca 2025 sťažovateľka rozšírila svoju ústavnú sťažnosť o namietané porušenie práva vlastníť majetok podľa čl. 17 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“), ako aj o namietané porušenie práva na prerokovanie svojej veci v primeranej lehote podľa čl. 47 charty. Zároveň zvýšila uplatnenú sumu finančného zadosťučinenia z 5 000 eur na 6 000 eur.

II.

Argumentácia sťažovateľky

5. Sťažovateľka vo svojej ústavnej sťažnosti namietala neprípustnú dĺžku napadnutého konania, ktorá podľa nej dosahovala 4 a pol roka. Poukázala pritom na s tým súvisiacu právnu neistotu, pričom zdôraznila svoj vek a zdravotné komplikácie, na ktoré majú brať súdy ohľad vo vzťahu určovania priority konania. Tieto okolnosti podľa sťažovateľky odôvodňujú konštatovanie porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote.

6. Sťažovateľka zdôraznila, že ani prípadná právoplatnosť opakovaného rozhodnutia správneho súdu vo vzťahu k nej nerieši právnu neistotu, pretože teoreticky môže podať proti tomuto rozhodnutiu kasačnú sťažnosť (ako mimoriadny opravný prostriedok), o ktorej môže najvyšší správny súd teoreticky rozhodnúť tak, že znova zruší rozsudok správneho súdu. Okrem toho uviedla, že prípadné právoplatné rozhodnutie správneho súdu o merite veci neodstráni jej právnu neistotu vo vzťahu k rozhodovaniu o trovách konania, a teda konštatovala, že jej právna neistota bude pokračovať aj po vydaní právoplatného meritórneho rozhodnutia.

7. Pokiaľ ide o kritérium právnej a faktickej zložitosti veci, sťažovateľka uviedla, že obdobné prípady nie sú v správno-súdnej praxi nezvyčajné alebo výnimočné do tej miery, že by vyžadovali zvýšenú pozornosť, resp. odôvodňovali dlhšie trvanie konania. Navyše správny súd nie je skutkovým súdom, ale posudzuje iba právne otázky. Prieťahy v konaní podľa sťažovateľky nebolo možné započítať ani jej ako žalobkyni v napadnutom konaní, ktorá využila všetky dostupné právne prostriedky na svoju obranu. K prieťahom teda došlo iba v dôsledku neefektívneho postupu správneho súdu. Sťažovateľka osobitne poukázala na to, že aj po právoplatnosti meritórneho rozhodnutia bude potrebné rozhodnutie o výške náhrady trov konania samostatným uznesením vyššieho súdneho úradníka, pričom zdôraznila, že ona bude pociťovať právnu neistotu až do vydania predmetného rozhodnutia o výške trov konania.

8. Doplnením svojej ústavnej sťažnosti z 10. marca 2025 sťažovateľka rozšírila petit svojej ústavnej sťažnosti o namietané porušenie čl. 17 ods. 1 a čl. 47 charty, pričom aplikáciu európskeho práva v danom prípade založila iba na tom, že ako občianka Slovenskej republiky je zároveň občiankou Európskej únie, a preto sa na ňu vždy vzťahuje európske právo. Porušenie práva vlastníť majetok podľa čl. 17 ods. 1 charty pritom odôvodnila iba strohým faktom, že je bol vyrubený miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, čo malo zasiahnuť do jej majetkových práv.

9. Sťažovateľka si zároveň uplatnila náhradu finančného zadosťučinenia vo výške 5 000 eur, ktorú v doplnení svojho podania navýšila na 6 000 eur. Sťažovateľka túto sumu odôvodnila iba všeobecne dĺžkou konania, pochybeniami správneho súdu, ktoré v napadnutom konaní vyvolali potrebu kasácie zo strany najvyššieho správneho súdu, a svojím vyšším vekom.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či napadnutým postupom správneho súdu došlo k porušeniu sťažovateľkinho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, resp. jej práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny, čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 47 charty, ako aj jej práva vlastníť majetok podľa čl. 17 ods. 1 charty.

11. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne čl. 38 ods. 2 listiny) osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv neexistuje zásadnejšia odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98). Vzhľadom na už uvedené mohol ústavný súd preskúmať namietané porušenie všetkých označených práv (t. j. podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru) spoločne.

12. Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

13. Vo svojej judikatúre súvisiacej s namietaným porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov ústavný súd opakovane konštatuje, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie tohto základného práva (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09), a zároveň poukazuje na právny názor vyslovený v jeho doterajšej judikatúre, podľa ktorého ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (napr. I. ÚS 42/01, III. ÚS 59/05). Na kratšie obdobia nečinnosti ústavný súd spravidla prihliada vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili dĺžku súdneho konania (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01). V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní zistí, že namietaný postup všeobecného súdu sa nevyznačuje takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavnú sťažnosť spravidla odmieta ako zjavne neopodstatnenú (napr. IV. ÚS 221/05, III. ÚS 126/2010, I. ÚS 96/2011).

14. Zo skutkového stavu vyplýva, že konanie na správnom súde, resp. na krajskom súde prebiehalo od podania správnej žaloby 9. júla 2020 do vydania prvého prvostupňového rozsudku 30. novembra 2021 a následne od vrátenia veci najvyšším správnym súdom 25. septembra 2024 do verejného vyhlásenia rozsudku správnym súdom 13. februára 2025 (ktorým bola zamietnutá žaloba sťažovateľky, pozn.). Celková dĺžka napadnutého súdneho konania pred správnym súdom (a predtým krajským súdom) predstavovala približne 1 rok a 8 mesiacov. V tomto ohľade nemožno doterajšiu dĺžku sťažovateľkou napadnutého súdneho konania (t. j. vo vzťahu dĺžke konania a postupu pred správnym súdom, pozn.) zatiaľ považovať za takú, ktorá by bola zjavne neprimeraná. Správny súd (ako aj jeho predchodca) v doterajšom priebehu napadnutého konania postupoval v zásade plynulo a bez výrazných období dlhodobej nečinnosti. Napokon sťažovateľka vo svojej ústavnej sťažnosti iba všeobecne konštatovala, že napadnuté konanie trvá neprípustne dlhú dobu, pričom do tejto započítala aj obdobie, keď vo veci rozhodoval najvyšší správny súd o kasačnej sťažnosti (takmer 3 roky, pozn.). Ústavný súd ale v tomto kontexte zdôrazňuje, že sťažovateľka svojou ústavnou sťažnosťou napadla iba postup správneho súdu, preto mohol potenciálne porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov posudzovať iba vo vzťahu k tomuto súdu. Aby mohol ústavný súd posúdiť celkovú dĺžku konania na viacerých stupňoch súdov, musia byť samotnou ústavnou sťažnosťou napadnuté všetky sudy, ktoré v napadnutom konaní participovali (m. m. I. ÚS 160/2024).

15. Navyše sťažovateľka označila napadnuté konanie neaktuálnou spisovou značkou – po vrátení veci z najvyššieho správneho súdu totiž správny súd priradil napadnutému konaniu novú spisovú značku – z formálneho hľadiska teda patrila spisová značka ústavnou sťažnosťou napadnutého konania už archívnemu spisu. Taktiež svoju ústavnú sťažnosť podala iba tri dni pred termínom verejného vyhlásenia rozsudku, teda v čase, keď jej muselo byť zrejmé, že jej právna neistota týkajúca sa merita veci v napadnutom konaní sa končí.

16. Ústavný súd sa nestotožnil s argumentáciou sťažovateľky, že ani po právoplatnom skončení veci nemusí byť odstránená jej právna neistota, pretože môže podať mimoriadny opravný prostriedok (kasačnú sťažnosť), ktorého výsledkom môže byť aj zrušenie právoplatného meritórneho rozhodnutia správneho súdu. Ústavný súd pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov stabilne judikuje, že účelom tohto základného práva je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu, a k tomu dochádza v zásade právoplatným rozhodnutím súdu. Existencia mimoriadnych opravných prostriedkov na tejto skutočnosti nič nemení.

17. Rovnako neobstojí ani námietka sťažovateľky, že právnu neistotu bude pociťovať aj po meritórnom rozhodnutí veci, a to čo sa týka trov konania. V prípade začatia súdneho konania pochopiteľne vyvstane vo vzťahu k účastníkom konania právna neistota týkajúca sa merita veci, nie ale hneď aj vo vzťahu k trovám konania. Otázka trov konania je sekundárnym aspektom súdneho rozhodovania a predmetom rozhodovania sa táto otázka prakticky stáva až po samotnom meritórnom rozhodnutí. Primeranosť rozhodovania o náhrade trov konania možno teda logicky posudzovať až od momentu rozhodnutia vo veci samej. Z tohto dôvodu vyznieva uistenie sťažovateľky v jej ústavnej sťažnosti, že po meritórnom rozhodnutí bude (už dopredu) pociťovať právnu neistotu týkajúcu sa aj náhrady trov konania (bez ohľadu na to, či o nich rozhodne správny súd po týždni alebo po 6 mesiacoch, pozn.), ako predčasné, ale najmä ako účelové. Okrem toho ide

o otázku, ktorá nedosahuje význam meritórneho rozhodnutia, pričom potenciálna právna neistota týkajúca sa trov konania je značne znížená aj tým, že sú dané jasné pravidlá jej stanovenia (princíp úspechu, príslušná vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky).

18. Vo vzťahu k rozšíreniu ústavnej sťažnosti sťažovateľky o označené články charty ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka žiadnym spôsobom neuviedla, v akom kontexte sa malo pri vyrubení miestneho poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady obcou Mútne (predmet rozhodovania v napadnutom konaní, pozn.) aplikovať právo Európskej únie. Podľa čl. 51 ods. 1 charty sú pritom ustanovenia charty určené členským štátom výlučne vtedy, ak vykonávajú právo Európskej únie. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie sa základné práva zaručené v právnom poriadku Európskej únie uplatnia vo všetkých situáciách, ktoré upravuje právo Európskej únie, avšak nie mimo týchto situácií. Pokiaľ teda určitá právna situácia nepatrí do pôsobnosti práva Európskej únie, nemôžu sa na akty členských štátov vzťahovať ani ustanovenia charty (porov. napr. rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 30. júna 2016 vo veci C-205/2015, Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Brașov proti Vasilemu Tomovi, Biroul Executorului Judecătoresc Horațiu-Vasile Cruduleci, body 23 a 24, ECLI:EU:C:2016:499). Vysvetlenie sťažovateľky, že na občanov Európskej únie sa vlastne vždy a za každých okolností uplatňuje právo Európskej únie (a to aj v situáciách, ktoré európske právo žiadnym spôsobom neupravuje, pozn.), neobstojí aj preto, lebo neguje už uvedený čl. 51 ods. 1 charty, ako aj judikatúru Súdneho dvora Európskej únie.

19. Po preskúmaní ústavnej sťažnosti vo vzťahu k postupu správneho súdu v napadnutom konaní ústavný súd uzavrel, že dĺžka napadnutého konania zo strany správneho súdu (a jeho predchodcu) zatiaľ nedosahuje takú ústavnoprávnu intenzitu, na základe ktorej by po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie bolo možné vysloviť porušenie sťažovateľkou označeného základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov. Sťažovateľka tiež žiadnym relevantným spôsobom nevysvetlila rozšírenie svojej ústavnej sťažnosti o označené články charty. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

20. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky, keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. marca 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu